

ТИЖНЕВИК - REVUE HEBDOMADAIRE - **TRIDENT**
UKRAINIENNE

Число 8 (512) Рік вид. XII. 23 лютого 1936 р. Ціна 1 ф. 50 Prix 1 fr. 50.

Париж, неділя, 23 лютого 1936 року.

На 25 травня с. р. припадає сумна річниця — десятиліття смерти блаженної пам'яті Симона Петлюри. Того дня, що стався для українців днем національної жалоби, повсюди—і на рідній землі, і в розсіянні — поминають і вшановують світлу пам'ять національного героя. Особливої ваги набирають ці сумні обходини жалібні цього року, коли сповняється десять літ смерти за Україну її найліпшого сина. Достойне вшанування його пам'яті, його чину — наш найперший обов'язок. І до належного виконання цього обов'язку треба задалегідь готуватися. Ті приготування вже й почалися.

Ухвалою нашого уряду покликано до життя «Комітет для вшанування десятої річниці смерти святої пам'яті Головного Отамана Війська і Флоти УНР Симона Петлюри» і намічено низку заходів для належного вшанування цих сумних роковин. З цього Комітету виділено «ділову комісію», на чолі якої поставлено ген. В. Сальського, а членами — проф. Р. Смаль-Стоцького і ген. М. Безручка. Ділова Комісія вже розпочала свою працю що-до здійснення в загальних частинах плану вшанування. Маємо ми відомості, що так само готуються до тієї сумної урочистості і наші галицькі земляки у Львові, де ініціатива впорядження прилюдного святкування того дня належить одному з найрухливіших товариств, яке об'єднує маси молоді. В Парижі, на останньому засіданні Ради Української Бібліотеки ім. С. Петлюри ухвалено порядок вшанування світлої пам'яті національного героя і патрона бібліотеки та приступлено до виконання плану переведення його в життя.

Подаючи ці відомості, привертаємо увагу громадянства до необхідности заздалегідь підготуватися і розпочати вже тепер необхідну працю повсюди, щоб у сумний день 25 травня гідним способом оддати прилюдно глибоку пошану ясній пам'яті вождя нації,

Свято 22 січня в Парижі.

Українці в Парижі святкували національне свято цього року своєю сім'єю.

З ранку в Українській Православній Церкві влаштовано було службу Богу, а по ній урочистий молебен. Правив настоятель Української Православної Парафії у Франції п.-о. протоієрей І. Бриндзан, який глибоко до серця присутніх промовив своїм коротким, але сильним словом. Глибоко вірних зворушила молитва за отчизну. По молебні проголошено було многоліття Україні, Голові Держави, урядові, славному козацтву нашому, а потім вічну пам'ять всім тим, хто за Українну життя своє віддав. Під час вшанування пам'яті полеглих прапор 3-ої Залізної стрілецької дивізії, значок командира той-ж дивізії та прапор Т-ва 6. Вояків Армії УНР, — наявність яких у церкві додавала особливої урочистости, — віддали салют. На службі і молебні співав хор під кер. А. Чехівського.

В церкві присутніми були визначні представники колонії нашої в Парижі, на чолі з В. Прокоповичем та його дружиною.

З ініціативи отця-настоятеля по закінченні служби було проведено збірку на Музей Визвольної Боротьби України в Празі.

* * *

Того-ж дня по-обіді відбулося прийняття для нашої паризької колонії, що його влаштувала Місія УНР. Присутній В. Прокопович сказав коротке слово:

«Із національних свят найбільше — свято державности, спомин минулого, заповіт майбутнього. І на нас, сучасників, накладає воно подвійний обов'язок: перед минулим і перед майбутнім.

«Перед минулим...

«Несмертельної слави достойному, блаженій пам'яті вождеві нації і героєві її Симонові Петлюрі і всім знаним і незнаним героям, що за отчизну життя своє поклали, що впали на полі слави в бою, що вмерли од ран і хвороб, що загинули од ворожих куль під стінкою кривою, в страшних льохах че-ка, що в муках смерть знайшли на новій «каналській роботі», в снігах північних заслання, тим мільйонам, що од голоду загинули на рідній землі, всім тим відомим і невідомим робітникам, що кожен на постаті своїй, визначній чи непомітній, скінчили життя на службі державі й нації — всім їм глибокий поклон і вічна пам'ять».

В побожнім мовчанні віддають присутні пошану світлій пам'яті С. Петлюри і всіх, що за рідний край смерть прийняли.

«Перед майбутнім...

«Перед майбутнім обов'язок наш — бути витривалими, об'єднаними, сильними.

«І виконання тих обов'язків полегшує нам саме святкування сьогоднішнього дня, коли всюди на рідній землі, де на те є найменша можливість, і на далекій чужині об'єднуються сини народу українського в однім почутті, в одній думці, в одній вірі.

«Гому я з особливою приємністю вітаю ініціативу зібрати сьогодні, в день свята державности, до купи представників паризької колонії,

За цю ініціативу шире спасибі високоповажаному міністрові професорові О. Шудьгинові, голові нашої місії у Франції.

«На місію ту по-за звичайною роботою припадає праця ширшого й більшого значіння.

«В тій праці відповідальній на міжнародньому полі, що її веде з такою відданістю й енергією пан міністр, побажаємо йому успіху повного у вирішенні складних проблем, що стоять на шляху до здійснення наших ідеалів.

«А ідеали ті—відбудування державности нашої—об'єднують нас усіх навкруги голови держави нашої, що веде перід у боротьбі за визволення України і відновлення її самостійности.

«Панові заступникові голови Директорії, Головному Отаманові Андрієві Лівидькому, Україні — слава!»

Всі присутні, стоячи, відповіли на цю промову «славою».

Потім звертається до присутніх з промовою голова Місії проф. Шульгин, який подякував В. Прокіповичеві за його зворушливе й тепле слово і підкреслив, що діяльність свою, як і цілої Місії провадить він саме під його досвідченим проводом. Промовець привітав усіх присутніх і зокрема п. міністра Токаржевського, свого попередника, і генерала Удовиченка, а тако-ж представників усіх громадських установ, які були на святі. Він згадав, що в році 1936 сповняється п'ятнадцять літ з дня заснування Місії. Перел тим існувала в Парижі делегація, на чолі якої стояли, нині обидва вже покійні, п. Григорій Сидоренко, а потім граф Михайло Тишкевич. Місія тако-ж зазнала за ці роки тяжку втрату в особі радника свого Миколи Шульгина. Пам'ять покійних присутні вшановують вставанням.

Проф. Шульгин зупиняється на довгих роках праці Місії і звертає увагу що невеликій канцелярії її доведеться виконувати цілу низку функцій, обслуговуючи різні наші інституції. Він звертається з подякою як до сучасних, так і до бувших співробітників Місії, завдяки яким тільки й можлива була та праця, яку йому самому доводиться в різних ділянках нашого закордонного національного життя виконувати.

«Серед сумних міжнародніх обставин, — закінчує свою промову голова Місії, — святкуємо ми цього року річницю проголошення нашої незалежности. І самий цей день — 2 січня 1918 року — світлом і зв'язаний він з нашою національною трагедією. Але це славний день, бо він дав нам той великий ідеал, від якого наша нація нині не відступить ніколи.

«Тяжко довгі роки перебувати на еміграції і бачити, як ворог святкує свої перемоги. Тяжко бути одірваними од рідної землі, забутими на далекій чужині. Ми почуваємо втому серед еміграції, нервові настрої, які в різних місцях розсіяння нашого створюють часом певні непорозуміння по-між людьми. І щоб еміграція до кінця виконала своє завдання, вона мусить перш за все зберегти свою віру в кінцеву перемогу нашої національної ідеї. Віра ця допомогла нам серед найгірших обставин створити нашу організаційну систему закордоном. Віра мусить допомогти нам твердо й непорушно зберегти її до того часу, коли настане день боротьби і день визволення національного. Віра ця не є безпідставною чи утопічною. Як не блискуче уявляється назовні становищ в Москви, небезпечно з усіх боків їй загрожусь і глибоко хвилює її провидирів. Як не похваляються большевики своїми «внутрішніми» успіхами, стан вище совітського союзу і з фінансового, й економічного боку невідрадні, а опозиційне вороже ставлення до нього населення і особливо всіх поневслених народів створює для Москви постійну небезпеку. Будьмо-ж тверді й непохитні, бо не знати ні дня, ні часу, коли покличуть нас сурми до боротьби».

Далі за чаркою вина відбулася довша товариська бесіда. Були, зви-

чайно, як і скрізь, де зберуться українці, співи. Серед присутніх всі співробітники Місії, «Тризубу», Військового Т-ва, Бібліотеки ім. Симона Петлюри та інших громадських установ.

Листи з Далекого Сходу

Х.

В цьому листі хотілося б звернути увагу українського громадянства на події, що тепер відбуваються в Хінах.

Ці події, що, ніби, не мають безпосереднього зв'язку з нашою справою, в дійсності можуть значно вплинути на той чи інший хід українських справ в Маньджу-Ді-Го, як тако-ж на цілому Далекому Сході.

Передаємо їх так, як вони освітлюються в місцевій пресі в м. Харбіні. Відомо, що в Хінах в даний час основним політичним чинником являється Центральне Правительство в Нанкіні, але величезне значіння мають тако-ж правительства кожної з провінцій, на які Хіни поділено. Уряди, властиво свого рода намістники цих провінцій, далеко не завжди солідарізуються з правительством Нанкіна, а де-які просто виступають, як його одверті противники.

Правительство в Нанкіні опирається на збройну силу, головнокомандуючим якої являється генерал Чжан-Кай-Ші, фактичний диктатор Хін.

Нанкінське правительство в своїй політиці орієнтується, головно, на Європу та Америку; ведучи національну політику, воно прикладає всі зусилля до об'єднання під своєю владою всіх провінцій.

Політика Нанкіна зустрічає однак великий опір, і то з різних мотивів. Частина хінських політиків не задоволена Нанкіном за його, ніби, співробітництво з Японією; частина-ж вимагає співробітництва справжнього, вказуючи, що в противному разі Хіни попадуть цілковито в лабету Москви. Крайні-ж екстремісти стремлять до повного співробітництва з Комінтерном, та організували для боротьби з Нанкіном поважну збройну силу, що її звать тут «Хунчжун». На чолі «Хунчжун'а» стоїть кілька генералів, що гостро опонують Нанкіну, але дуже лагідні з Москвою, являючись по суті її маріонетками.

«Хунчжун» не має, так би мовити, своєї провінції, але кочує з одної провінції до другої, являючись карою Божою для населення, до якого на разі ці збройні сили завітали.

Джерелом сили цього війська являється звичайне для комунізму використання народньої темряви та спекулювання крикливими гаслами, як от «об'єднання Хін» чи боротьба з Японією й т. и.

Боротьба Чжан-Кай-Ші з «Хунчжуном» цілий час ішла з перемінним успіхом, але в цьому році червоні хінці довели справді не аби-якого діла. «Хунчжун» зумів пройти майже через усі Хіни зі сходу на захід і дійти мало не до границь Монголії. Це тим більше вражає, що цього літа сили «Хунчжун» були оточені військами Чжан-Кай-Ші й, здавалося, що їм прийшов остаточний кінець.

Же тоді в пресі промайнула звістка, що цей похід міг статися ніколи не в силу мужності та організованости «Хунчжун», а завдяки навмисній пасивности Чжан-Кай-Ші, чи навіть на його прямиий наказ. Пояснень такого поступовання головного команданта збройними силами Хін треба шукати в загальному стані громадської думки хінців, властиво їх освіченої частини.

Крім Європи та Америки, говорючи дуже загально, незвичайно важливим і впливовим фактором в житті Хін являється найближча сусідка Хін — Японія.

Політика Японії в Хінах, як уже згадало, має своїх сторонників, але тако-ж і непримирених ворогів. Ворожість до Японії підтримується не лише конкуруючим американським чи європейським капіталом, а тако-ж і особливо ССРСР. Значіння-ж і авторитет Японії на Далекому Сході й у самих Хінах остільки великі й реальні, що виступати відверто проти Японії рішаються лише надто фанатичні чинники, чи такі, яким фактично не залежить на житті Хін, як держави, наприклад, комуністична хінська партія.

Ця партія боротьби з Японією поставила в чолі своєї політики (і надто це вигодно ССРСР), розуміється, гасла неподільності Хін, боротьбу з японським імперіялізмом, «свободу населення» й инші, так добре нам знані.

Відомі події в Шанхаю кілька років перед цим, як тако-ж події в Північній Маньджурії одні японофобські кола, звичайно, використали як найліпше для своєї агітації.

Чжан-Кай-Ши, для якого комуністична партія іє представляє нічого доброго, все-ж у своїй політиці рахується, коли іє з партією, то з настроями розпропагандованих нею мас. Військова-ж і фінансова міць Японії іє може іє примушувати з нею рахуватися. І ось він рішається на надто ризиковану й подвійну гру. З одного боку, запевняє Японію в своїй прихильності до японо-хінського зближення та посилав до Японії свого найближчого співробітника й міністра закордонних справ Ван-Цін-Вея, з другого — потай допомагає силам, що проти Японії виступають цілковито відверто, та влас, що на ці сили він, ієби, іє має впливу.

В результаті червоні хінські війська виявляються в найближчому сусідстві до військ Японії, які підтримують порядок та несуть охоронну службу в силу міжнародних договорів.

Біля двох місяців тому Нанкінське правительство, побуджене іє-звичайно тяжкою фінансовою кризою, що охопила цілу державу, як тако-ж стремлінням посилити свій авторитет за допомогою Англії, рішило провести велику грошову реформу. Законодавчим актом усталило курс срібного долара, забезпечивши цей курс позичкою в Англії.

Для припинення спекуляції, піднесення свого значіння, яко центрального правительства, та збереження вартости долара Нанкінське правительство розпорядилося випустити нові банкноти, обмінати їх на срібло, що було в банках, та звезти це все срібло до Центрального Банку в Шанхаю.

Ця реформа викликала цілу бурю в фінансових та громадських колах де-яких провінцій. Де-які місцеві правительства відмовилися виконати це розпорядження, де-які пішли на компроміс такого роду, що погодилися іє пускати срібла в обіг, але відправити в Шанхай тако-ж не погодилися. Банки Пекіна, Тяндзіня й др. рішили хоронити срібло у себе.

Зразу-ж по опублікованні цієї реформи почали надходити чутки, що як на півдні, так особливо на півночі Хін почався енергійний рух протесту проти спроби Нанкінського правительства захопити всю владу в свої руки.

Вже в цьому русі, в цих протестах помічалося стремління п'яти північних провінцій, до яких по сусідству як-раз перекочував «Хунчжун», якось позбавитися від надто великої опіки Нанкіна.

Цей автономний рух в північних провінціях ворожа Японії преса приписувала чинності і впливу Японії. Не мало заколоту та неясности в усе це внесли й події, що відбулися тако-ж в Шанхаю та в самому Нанкіні.

В Шанхаю патовп хінців розгромив японський магазин на одній з головніших вулиць міста, а в Нанкіні зроблено атентат на найближчо-

Цього року десята річниця смерті бл. пам. Симона Петлюри.

го співробітника Чжан-Кай-Ші, прихильника зближення з Японією та тісного й щирого співробітництва з нею Ван-Цін-Вей.

Атентат зроблено комуністами в той час, коли Ван-Цін-Вей ішов на відкриття плевума Гоміндану.

Всі ці події разом показували на розвинення в Хінах дуже інтенсивної чинності ворожих Японії сил.

В той-же час стало відомо, що Японія досить рішуче вимагає від Нанкін а ясної відповіді на три основні тези, що надалі мали б регулювати всю хіно-японську політику. Японія вимагала: 1) Прийняття Нанкін ом суворих заходів для догляду над антияпоцьським рухом і відмови Нанкінського правительства од політики впливів на одну державу силами другої. 2) В питанні відношеня до Маньджу-Ді-Го правительство Хін повинно разом з правительством Японії направити зусилля до встановлення співробітництва й блоку трьох сумежних держав (Японія, Маньджу-Ді-Го, Хіни) відповідно до реальних умов. 3) Правительство Хін повинно взяти активий курс політики об'єднаного фронту трьох сумежних держав (Японія, Маньджу-Ді-Го, Хіни) для знищення комуністичного впливу.

Як повідомляло телеграфічне агентство «Кокуцу», Нанкін і а всі ці питання ясної відповіді і е дав, тим більше і е приймав реальних кроків до переведення тих вимог у життя.

Між тим події йшли своїм чередом. В північних провінціях рух за автономію ширився і, як повідомляло те саме агентство, 20-21 листопаду мало створитися автономне правительство п'яти північних провінцій Хін на таких основах:

Правительства п'яти північних хінських провінцій (Хобей, Шаньдун, Чахаер, Шаньсі, Суйюань), реалізуючи фінансову самостійність Північних Хін рішило 20 листопаду оформити автономію Ліги північно-хінських провінцій і декларувати звільення Північних Хін від адміністрації Нанкінського правительства і а таких основних принципах:

1) Автономна Ліга об'єднує п'ять північно-хінських провінцій — Хобей, Шаньдун, Чахаер, Шаньсі, Суйюань із скороченням існуючих в тих провінціях правительств.

2) Ліга, за прикладом автономного політичного комітету південно-західного краю, веде справи в загальній політичній і дипломатичній царинах зовні, скорочуючи декорум місцевого органу націоналістичного правительства.

3) Автономія об'єднання п'яти північно-хінських провінцій практично реалізується Комітетом. У склад автономного Комітету входять всі головні військові й горожанські вищі начальники Північних Хін.

4) Комітет автономної Ліги має резиденцію в Пекіні й при ньому створюється 9 відділів: внутрішніх справ, закордонних справ, фінансів, військових справ, юстиції, промисловости та торгівлі, просвіти, шляхів та зв'язку.

5) У фінансовому та економічному відношенні Автономна Ліга тих п'яти провінцій виходить з-під адміністрації Нанкінського правительства цілковито.

Митні прибутки, тако-ж прибутки з соляного та цукрового мита у Північних Хінах цілковито відходять до скарбниці Автономної Ліги і у майбутньому використовуються і а забезпечення добробуту населення Північних Хін.

Як бачимо, в Північних Хінах зараз одбуваються події, що своїм змістом подекуди нагадують події на Україні в році 1917.

Лейт-мотивом цих подій є висунуті й нами в свій час тези: боротьба з комунізмом, забезпечення порядку та спокою в краю й припинення економічного визиску краю центром.

Ріжність цей рух від нашого тим, що для нас були найважливішими наші національні домагання, яких п'ять північних провінцій Хін і е знають.

Як будуть розвиватися події, не знаємо. В останній мент було оголошено, що Чжан-Кай-Ші, не даючи відповіді на три тези Японії, заявив японському послу в Аріоші, що він події в Північних Хінах уважатиме за внутрішню хінську справу, що примінити зброї для припинення активного автономного руху в даних провінціях він (Чжан-Кай-Ші) не буде, що, приймаючи міри для врегулювання питання автономії, він буде уникати всього, що могло-б погіршити хінсько-японські відношення та що в майбутньому будуть прийняті суворі міри проти антияпонського руху.

Як бачимо, в цих тезах величезна різниця з тим, що запропонувала Японія. Не малий інтерес має також заява військового міністра Японії ген. Кавасіма, який сказав: «Напкінське правительство і авряд чи осмілиться прийняти такі міри, які внесли б хаос в Північні Хіни. Коли б Напкінське правительство послало свої збройні сили в Північні Хіни, становище могло б прийняти поважний вигляд, в цьому випадку нам прийдеється обмірковувати серйозно контр-міри... але міністерство справ закордонних, військових та морських цілковито солідарні в поглядах і в мірах що-до Північно-Хінського питання».

Між тим телеграф приніс повідомлення, що особий комісар Напкінського правительства в так званій демілітаризованій полосі — Ін-Чжу-Кен, боючись захвата комуністами влади, рішив не чекати й оголосив автономію підлеглих йому змелі та закликав інших лідерів та начальників у п'яти північних провінціях слідувати за його прикладом. Ін-Чжу-Кен випустив декларацію, в якій оголосив що «з дня публікації всі дипломатичні зносини та військові справи краю будуть рішатися тільки заснованим автономним комітетом» та в Туңчжоу сформував тимчасовий автономний уряд.

Вслід за тим в Тяндзіні 25 листопаду вранці натовп прихильників автономії захопив будинки городського управління, штабу охоронних військ Цзінькусюського району, управління Пекінської залізниці та інші урядові будови.

Місто було оголошено в стані облоги. Як твердять повідомлення, порядок ніде не був прущений. Через де-який час заняті автономістами установаи були ними звільнено. Дійшло повідомлення, що де-хто з найголовніших начальників провінцій, що виїхали на пленум Гоміндану в Нанкін, на аеропланах повернули до своїх місць.

Як бачимо, питання автономії п'яти північних провінцій стоїть поважно. З розршенням цього питання встановляться й взаємовідносини Японії та Хін.

Автономія-ж Північних Хін, використання їх збройної сили та фінансових засобів для боротьби з комунізмом, зближення цих провінцій з Японією та Маньджу-Ді-Го — все це події, які в основі можуть змінити взаємовідносини Далекосхідних держав й тим самим становити цілої еміграції із бувшої Росії в Маньджу-Ді-Го та глибоко й основно порушити українську проблему, і не лише на Далекому Сході.

Придивлятися до тих подій в Хінах, на нашу думку, українцям треба дуже уважно, бо все, що може спричинитися до організації боротьби проти ССРСР та повалення комунізму, не може бути нам байдужим і не сміє нас заскочити несподівано та непередбачено.

Українцям-же в Маньджу-Ді-Го це особливо треба пам'ятати.

Ткач-Олійник.

Готуймося до достойного вшановання світлої пам'яті національного героя в день десятиліття його смерті.

3 життя й політики.

— Сесія ЦК'а. — Загальне вражіння. — Виступи Молотова і Мікояна.

З 10 до 17 січня с.р. відбувалися в Москві наради другої сесії ЦК'а. Порядок дня цих нарад був такий: 1. доклади Молотова і Межлаука про сучасне політичне становище і народне-господарський план 1936 р., 2. доклад Мікояна про стан харчової промисловости, 3. доклади Гринька і Чупкаєва про загально-союзний бюджет 1936 року, 4. доклад Акулова про ствердження постанов Виконавчого Комітету ЦК'а і уряду, які були зроблені в межичасі між двома сесіями. Після всіх заслуханих докладів було прийнято резолюції, які, очевидно, схвалювали пропозиції уряду, було стверджено без змін запропонований проєкт бюджету, а тако-ж стверджено без зачитання всі декрети уряду, видані між сесіями. Згідно з совітською конституцією ЦК' складається з двох палат — Союзної Ради і Ради Національностей. Сього року, щоб не бавитися далі в порожні формальності, рішено було засідання обох палат проводити об'єднано. Члени уряду робили для них спільні доклади і спільно вони переводили голосування запропонованих постанов. Окремо відбувалося лише «обговорення» зачитаних докладів — одночасно в двох ріжних саялах того самого будинку, відповідні делегати виголошували свої похвальні промови на честь Сталіна й його досягнень.

Аранжовка сесії мала довести громадянам совітського союзу, — може не стільки їм, скільки закордону, — що недавні слова Сталіна про те, що в СССР життя стало іліпше, івеселіше — є справжньою дійсністю. Всі доклади і промови були збудовані в той спосіб, щоб переконати, що всі труднощі, які мав Союз у своєму розвитку, вже поборено і що перед ним в майбутньому відкриваються чарівні перспективи загального щастя і добробуту. Правда, на цей здійснений рай на землі зазіхають фашисти і імперіялісти, — серед них було названо Німеччину, Японію й Польщу, але в обороні кордонів совітського союзу стоїть непереможна червона армія, на адресу вождів якої члени нарад при кожній нагоді робили гучні овації. Овації ці носили не тільки платоничний характер; було ухвалено бюджет для червоної армії, який по розмірах своїх перевищує військові бюджети кожної з європейських держав, і задалегідь було дано дозвіл в разі потреби цей бюджет перевищити. Поруч з оваціями і заявами відданости для червоної армії були нескінчені овації й заяви відданости і любови на адресу Сталіна. Кожний з членів уряду, що виступав, мало не кожний з делегатів, який говорив, вважали своїм обов'язком долучити і свою пайку до того асортименту компліментів, які з такою щедрістю розсипалися некоронованому монархові совітської держави.

При такій аранжовці нарад місця для справ УССР, очевидно, бути не могло. Про неї могла бути мова лише в одному з двох аспектів. Можна було говорити або про ті осягнення, які має УССР під мудрим і передбачливим керівництвом Сталіна, або про те, що УССР, не зважаючи на всі інтриги світового фашизму, все-ж є і назавжди лишиється під СССР і під Сталіним. На ці єдино можливі до говорення теми виявляли красномовство представники урядових чинників УССР — Любченко, Петровський і Сухомлин. Мабуть найбільшого патосу в своїх патріотичних освідченнях осяг цей останній. «В українського народу», — говорив він, — «нема більшої любови і більшої відданости, ніж відданість до партії Існіна-Сталіна, до улюбленого вождя народів тов. Сталіна» («Ізв.» ч. 14 з 16. I). Зате значно гірше вдався виступ «українському старості» Петровському. Він, ігноруючи всю урочистість хвилини, безтактно пригадав в своїй промові, що хоч на Україні класові вороги, націоналісти, петлюровці і їхні агенти і розгромлені, але їхні недобитки все ще лишаються, через те, мовляв, потрібна неослабна рволюційна уважність («Ізв.» ч. 14 з 16. I.). Цей високий достойник, очевидно, стратив орієнтаційні здібності і

не зрозумів вимог моменту. Де і які контрреволюційні недобитки можуть снувати в країні, на чолі якої стоїть провідник світового пролетаріату, вождь народів, «наш улюблений» Сталін?

Коли залишити на боці зовнішні аксесуари московських нарад і пригланутися до їхнього змісту, заслуговують одмічення кілька подробиць.

Перш за все треба спинитися на зазначених нами вище побіжно оваціях і компліментах всіх учасників нарад на адресу Сталіна і червоної армії. Не була це офіційна формальність, яка зрештою є неодмінною приналежністю офіційних нарад в кожній державі. За цим всім почувалася певна лінія.

Що-до змагання висунути на перше місце особу Сталіна — в цьому новому врешті нема нічого. Але в цій старій тенденції відчувалися тепер нові нюанси. Особу Сталіна на цій сесії трактовано таким способом і в таких вираз як, наприклад, в Італії трактують особу дуче. Про ту комісію, яку торік було обрано на торішній сесії ЦІК'а для вироблення виборчого закону для совітів на основі вселюдного виборчого права, на цій сесії не було згадано ані півсловом. Захоплення європейських соціофільських публіцистів, яке вони виявили торік, пішло марно.

Овації і цілий ряд заяв з приводу непереможности червоної армії справляли вражіння чогось занадто перебільшеного і нервового. Почувалося в них не так свідомість своєї сили, як тривога за завтрашній день, що її намагалися заховати традиційними російськими декламаціями на тему: «шапками закидаєм».

Доклади Молотова і Межлаука, в своїй головній частині присвячені господарським планам майбутнього року, майже не мали в собі таких моментів, які варто одзначити. Вони були уложені в традиційний спосіб і займалися рекламою дотеперішніх досягнень та давали образ тих досягнень, які чекають совіти в майбутньому році. В протилежність до попередніх виступів елемент самокритики — користуємося большевицьким терміном — займав мінімальне місце; натомість дуже багато було говорено про те, які планетарні осягнення обіцяє стахановський рух.

Цікавішим був по своїй ціничній подекуди щирості доклад Мікояна. Цей улюбленець Сталіна міг собі дозволити виступити в той спосіб, на якій другі совітські достойники, очевидно, не могли б зваяжитися. Характеристичними є ті уступи його доповіді, в яких він безпощадно одкривав завісу над тими труднощами що-до постачання харчів, які переживали совіти, за його словами, до 1933 року. Дав він гостру критику карткової системи і її хиб, говорив про погану якість совітських продуктів, спеціально мила. Але все це мало місце ніби лише з минулому. Що-до майбутнього Мікоян розвивав найбільш привабливі образи. Дві цілі могли мати ці твердження совітського достойника. Могла бути це та кістка, якою керуючі чинники вважали потрібним потішити широкі кола своїх громадян. Постійна недостача і погана якість продуктів широкого споживання совітськими масами відчувається надто гостро. Треба було отже їх потішити і пообіцяти їм, що надалі все буде добре. Але могла бути в виступі Мікояна і друга ціль — ціль чисто торговельного характеру. Річ в тому, що знесення карток і перехід харчової промисловости на комерційні ціни, піднесені ще до того високим податком од обороту, що перекладається на споживача, не могло бути обставиною, що сприяла б поширенню збуту продуктів. Хоч совітський масовий споживач і має багато незадоволених потреб, проте грошей, щоб купити потрібні речі у нього нема. Аджеж були в совітській пресі відомості, що знесення карткової системи привело до зменшення споживання хліба, предмету першої необхідности. Може «Нарком», відчуваючи це зауваження ринку, й уважав за необхідне використати трибуну для реклами продуктів підлеглої йому промисловости.

У виступі Гринька слід одмитити його сердиту репліку на адресу тих, що бачать в ліквідації Торгсина і в одкритті розміну закордонної валюти по курсу . карб. — 3 фр. фр. переведення девальвації і підготов-

ку грошевої реформи. Цю його репліку ми запам'ятаємо і побачимо, як укладуться совітські грошеві відносини в майбутньому. Можливо, що нам її доведеться Наркому в свій час нагадати

* * *

Зовнішня аранжовка московських нарад, на загал, була переведена вдало. Таких дрібних недоладностей, як хоч би відзначений нами виступ Петровського, було мало. Видно було, що поневолений народ, репрезентований на нарадах, вмів заховувати дисципліну.

Але проте все таки. Кожний, хто знає совітські відносини й уважно простудіює перебіг нарад, прийде до висновку, що ця аранжовка було задумано дуже примітивно. Коли вона мала дати образ мудрих правителів, що сили свої покладають на те, щоб збільшити благоденствіє підлеглих їм народів, то образ цей вийшов мало переконуючим. Виникають поважні сумніви і що-до мудрости правителів і що-до благоденствія народних мас.

В. С.

Українська Бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі

й читальня при ній (41, rue de la Tour d'Auvergne, Paris 9)
відкрита в середу й четвер — 6-9 г., суботу — 4-8 і в неділю — 2-6.

При Бібліотеці Музей С. Петлюри

В читальні 90 органів преси — журналів, газет, бюлстенів з різних країн, де живуть українці.

Книжки видаються додому. За читання 5 фр. у місяць (за одну книгу) і 25 фр. безпеки.

Коштом читача висилаються книги тако-ж і на провінцію.

Український Технично-Господарський Інститут (УТГІ)

Позаочного Навчання при УГА в Чехословацькій Республіці

Продовжується запис на Економічно-Кооперативний відділ та на курси: бухгалтерські, українознавства, пасічництва, оброблення шкіри, практичної фотографії, практичної радіотехники, практичного миловарства.

Приймається запис на нові курси садівництва, технічного перероблення садовини та городини і на курси сільсько-господарського рахівництва простого.

Звертатись на адресу: Ukrajinsky Technicko-Hospodarsky Institut, P o d é b r a d y, Zamek. Tchecoslovaquie.

На відповідь додавати інтернаціональний поштовий значок.

Українська Дитяча Школа в Парижі

вланшовус в неділю, 8 березня с. р., о год. 15,30 в салі Ноче, — 15, avenue Noche, метро Etoile або Courcelles

Дитяче свято пам'яті Т. Шевченка

Вхід 3 фр. на покриття видатків. Для дітей вхід безкоштовний.

Хроніка

З життя укр. еміграції.

У Франції.

Вшанування пам'яті С. Петлюри в десятиліття його смерті.

На останньому засіданні Ради Української Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі, що відбулося у віторок 18 лютого с. р., ухвалено задалегідь розроблений план вшанування пам'яті патрона Бібліотеки в десятиліття його смерті і розроблено порядок жалобного свята того дня в Парижі.

В переддень сумних роковин, в неділю 24 травня, по заупокійній службі Божій і урочистій панахиді має відбутися жалобна академія, що її влаштує Рада Бібліотеки.

З життя Української Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі.

— Засідання Ради Бібліотеки. На останньому засіданні Ради Бібліотеки 18 лютого с. р., крім обмірковання плану вшанування десятиліття смерті св. пам. С. Петлюри, було розглянено і стверджено звіт, загальний і грошевий, з діяльності Бібліотеки за минулий рік.

Також обмірковано й прийнято проєкт кошторису на цей рік. Вирішено низку біжучих справ.

— Сторінка бібліофіла. Придбано складкою й подаровано Бібліотеці книжку «Kozaczyzna w Turcyi. Dzieło w trzech częściach przez X.K.O. Pażyż. 1857». Частина I-II. Книжку присвячено формуванню відомим Мехмед Садик-пашою (Чайковським) козачих полків у Туреччині та їх долі під час Кримської війни. В книжці портрет Садик паші (гравюра на сталі), дві гравюри з побуту козаків і чотири кольорових гравюри: стар-

шини і козаки 1-го й 2-го полку в парадній і звичайній формі, козак на коні і група некрасовців. Складка продовжується.

— Бібліотеці подаровано: «Внутреннее рабство и война за освобождение» М. Драгоманова. Женева, 1877. Дар М. Шумицького.

Жертводавцям щира подяка.

— Альбом фотографій. П. Л. Перфецький вже кілька місяців працює над складанням альбомів з фотографій і малюнків, які мають дати повну уяву про Україну. Ця збірка — етнографія, будівництво, мистецтво, театр, історія — від найдавніших часів. Збірка охоплюватиме всі українські землі. Зокрема буде представлено визвольну боротьбу і життя української еміграції. Досі виготовлено 10 відділів на 28 аркушах розміром 30 × 50 сант.

Ці альбоми маєть значіння не лише для нас, українців, а й для чужинців, які зможуть наглядніше ознайомитися з Україною й використати цей матеріал для студій.

Рада Бібліотеки звертається до всіх українців з пильним проханням надсилати ріжні пожертви для повнішого складення цих альбомів. Малюнки, листівки, бодай з текстом, світлини, навіть вирізки ілюстрацій з газет і журналів — все не буде прийнято з найбільшою вдячністю. Особливо цінні листівки з красвидами України та з часів нашої визвольної боротьби.

Просимо також присилати українські писанки, невеличка збірка яких уже є в Бібліотеці.

— Свято державности в Лїонї. 1-го лютого с. р. Рада Лїонської Громади влаштувала свято 22 січня проголошення

самостійности Української Держави. Збори відкрив голова Громади п. Гусак вступним словом. Доповідь на тему дня виголосив п. Бойко, після чого відбулися дитячі декламації та виконано було де-кільки пісень.

У другому відділі діти виконали національні танки. У третьому — поставлено було жарт на одну дію Омелянця: «Лихо з жінкою, лихо і без жінки».

Свято пройшло з великим успіхом, завдяки добре підбраній програмі та її вмілому виконанню. Співи викликали у присутніх гучні оплески. Танки, як і завжди, мали великий успіх, і діти примушені були повторювати кожний танок по де-кільки разів, що цілком замучило наших молодих артистів. Особливе враження викликали: соло гопак, якого виконав Ларіончук Дмитро, «Чумак» — Петрусь, та «Чину кужель» — Бойко Наталка. Авдиторія нагородила гучними оплесками П. Ларіончука за його працю й добре вишколення дітей за такий короткий час. Водевіль увесь час викликував щирий сміх завдяки гарному виконанню ролей, за що виконавців було нагороджено гучними оплесками.

Рада Громади приносить сердечну подяку всім виконавцям, а разом з тим і «вільним козакам», що вшанували свято своєю присутністю.

10-відсоткову норму на фабриках для робітників-чужинців в Ліоні взялися провадити дуже гостро. Це вже відбулося вже і на членах Громади. Коли так буде продовжуватися й надалі, то Громада може опинитися в дуже скрутному стані.

В Польщі.

3 життя Українського Наукового Інституту у Варшаві.

7 лютого б. р. відбулися чергові Збори Економічного Семінару, на яких інж. В. Шевченко зачитав свій доклад на тему «Стахановський рух». Подавши історію виникнення та розвит-

ку стахановського руху, відношення до нього влади з одного боку і робітництва з другого, навівши оцінку цього явища у совітській і закордонній пресі, референт прийшов до таких висновків:

а) стахановський рух інспірований і підтримуваний самою владою ССРСР з метою вивести країну з психічної депресії, спричиненої довготриваючими матеріальними злиднями;

б) стахановським рухом влада ССРСР намагається і має надію реабілітувати в середині ССРСР і назовні — в opinіo міжнародній — ідеологію і режим генеральної лінії, показати його позитивні і давнотрадиційні здобутки;

в) одночасно влада має з стахановського руху конкретні користи матеріальні через підвищення продукції і мешку, в стосунку до попередніх норм і ставок, її оплати;

г) стахановський рух тягне за собою редукцію робітництва та безробіття в ССРСР;

д) стахановський рух зріжничковус робітництво;

е) стахановський рух не став ще добровільним рухом знизу, тільки є примушований примусовими засобами згори.

Реферат, виголошений дуже цікаво, свідчив про ґрунтовне знайомство реферата з цим новим явищем совітської дійсности. Після реферату відбувся жвавий обмін думок, в яких брали участь проф. І. Шовієнєв, інж. М. Дерев'яноко, інж. В. Яновський, інж. С. Білодуб, П. Денисенко, інж. Є. Гловінський.

— 21 лютого с. р. відбулася доповідь п. Гл. Лазаревського на тему: «Молоді роки Лесі Українки за даними архіву Драгоманова».

— З життя корпорації «Запорожжа» у Варшаві. 1 лютого с. р. корпорація вшанувала пам'ять тих, що загинули під Крутами. Помешкання «Прометей», в якому відбуваються зібрання членів корпорації, було удекоровано цього дня українськими прапорами.

Збори одкрив кошовий корпора-

ції П. Холодний. Доповідь про Крути виголосив Б. Горавський, низку декламацій виконав В. Зеленко.

Ціла програма цього скромного свята створила своєрідний настрій, можливий лише в такій, пересякнутій ідеєю Крут, молодій аудиторії, якою являється аудиторія «Запорожжа».

— «Хата Козака» у Варшаві, що існує при варшавському відділі УЦК, 18 січня с. р. влаштувала у себе доповідь проф. Р. Смал-Стоцького на тему «Магія українського слова».

— З життя української колонії у Гродні. З моментом ліквідації світлиці гродненського відділу УЦК, до чого змусили тяжкі матеріальні обставини, життя місцевого еміграційного осередку трохи послабило свій темп. Громадська й культурно-освітня праця, контакт між поодинокими членами, товариське життя місцевої нашої еміграційної родини потерпіли на цьому в першу чергу. Відбилося це і на регулярності плачення членських внесків, з яких, головню, відділ УЦК і черпав засоби на культурно-громадську працю та допомогову акцію.

Серед головних моментів минуло-річного життя осередку належить підкреслити річні загальні збори членів відділу, які відбулися 27 січня мин. р., на яких було обрано управу в складі: голова Ю. Чепурний, секретарь В. Огородник, скарбник К. Коломієць, та Г. Костан; урочисту панахиду по Т. Шевченкові і С. Петлюрі, що відбулася 10 березня мин. р.; урочисту жалібну академію пам'яті С. Петлюри, що відбулася 2 червня мин. р., про яку згадувалось уже на сторінках «Гризуба» та яка мала широкий розголос і в польській пресі.

Перед загальними зборами нашого Гродненського осередку, що незабаром мають відбутися, стоїть до розв'язання ціла низка питань, а серед них, наприклад, справа власної домівки та організації української школи для дітей, що підрастають.

В Чехословаччині.

— Ювілей Музею Визвольної Боротьби України (Відгук українського громадянства). Українське громадянство з усіх кінців світу відгукнулося на заклик Музею ювілейним даром, щоб допомогти виведенню окремої будови для збірок з часу нашої визвольної боротьби. Окреме побільшене число «Вістей» Музею подало вже точний список жертводавців, але цікаво навести тако-ж і деякі витяги з листів українців з усіх кінців світу, які показують, з яким почуттям прийняло наше громадянство заклик до пожертви. Можна сміло сказати, що не має на землі закутка, де-б жили українці, що не відгукнулися посильною лептою на цю національну справу. Навіть з далеких еміграцій в інших частинах світу приходили пожертви, листи, які доказували шире бажання морально й матеріально допомогти Музеєві.

Так, бувший воєк української армії І. Батрак з Крезю у Франції, пересилаючи від себе з родиною 40 франків (крім зібраних інших), пише: «... це моя лепта не перша... але і не остання. Я закликаю усіх дочок і синів України допомогти своїй рідній святій українській справі — Українському Музеєві в Празі». «Най Бог помагає нам дивигтися та здвигати як найбільше народних музеїв на рідній свобідній землі» — пише о. Пристай із Сполучених Держав Америки (Гудзон, Н. Й.), долучаючи, як пожертву, одного долара. Не бракувало виявів симпатії і з боку української еміграції в Канаді, як приклад котрої можна навести витяг із листа від монастиря о. о. Василіян у Мондері. «Розуміючи, як високо патріотичною і для українського народу корисною є така інституція, як Музей Визвольної Боротьби України, бажаємо своєю скромною жертвою причинитись до його піддержання і розвою. Тому отсим залучаємо чек на дол. 10.—, як дар на Музей В. Б. У. від оо. Василіян

в Канаді». Д-р Осип Німилевич з Кенігсбергу, пересилаючи пожертву на Музей замість вінка на могилу поручника Німилевича, пише: «Сподіюсь, що скоро змогтиму знову послужитись кількома цеголками до будови. Цим разом прохаю прийняти цей скромний дар і шлю гарячий привіт початому «Великому Ділу» та бажаю як найкращого розвитку».

Довго треба було б перечисляти всі пожертви та висловлювати, що надійшли до Музею з Бразилійських пуц, із степів Манджурії, з-під мінаретів Царгороду і т. д. З радістю можемо ствердити, що справу Музею всі українці дійсно відчували і зрозуміли, як справу національну. Тому Управа Музею звертається до всіх громадян, що ще не відгукнулися на заклик посильним даром допомогти дальшій збірці; вже від кількох літ стало традицією день 22 січня присвячувати збіркам на будову Музею. Треба думати, що й цього року кожен громадянин вшанував цей дорогий для України день пожертвою на здвигнення Музею Визвольної Боротьби в Празі, і кожна українська інституція поставилась до справи так, як поставилась кооператива «Калина» у Вінніпегу, що, пересилаючи 16 доларів, написала: «Відчуваємо, що справа Музею це справа нашої національної чести і як одна з наймолодших українських установ у Канаді складаємо що скромну жертву. Віримо, що й всі інші кооперативні та просвітні українські установи Канади, які ще досі не сповнили свого обов'язку, поспішать та зложать жертву докінця цього ювілейного року». Хто-ж ще не зложив свої жертви, хай це зробить не гаючись.

Ласкаві пожертви надсилати на адресу директора Музею проф. Д. Антоновича: Prof. D. Antonovics, Praha — Nusle, 245, Czechoslovakia.

В Югославії.

— Українська пісня в білгородському ра-

діо. Минулого року згадували ми вже про успішні виступи в білгородському радіо української артистки і співачки пані Є. Мозгової-Винниченкової. При тій нагоді висловлювали ми побажання, щоб пані Мозгова й надалі використовувала цей добрий шлях для пропаганди нашої чарівної пісні тим більше, що наші північні сусіди дуже часто використовують українські пісні для ріжних своїх цілей. Тому з особливою приємністю відмічаємо новий виступ п. Мозгової в радіо 22 січня с. р.

На цей раз п. Мозгова виконала кілька найліпших українських народніх пісень та коліскову пісню із опери «Катерина». Така програма, на нашу думку, далеко ліпша, ніж програма, складена з композицій навіть найліпших наших композиторів, бо вагичний вплив нашої народньої пісні на слухачів, без огляду на їх національність, було безліч разів доказано. Про це не треба забувати при подібних виступах.

А.

В Болгарії.

— Загальні збори Української Громади в Софії. 22 грудня мин. року відбулися в Софії збори Т-ва «Українська Громада в Болгарії», на яких обрано нову Управу в такому складі: п. Янів Малинівський — голова, п. Опанас Романюк — містоголова, п. Гаврило Огієнко — секретарь, п. Михайло Земенко — скарбник, п. Микола Тарабан — радник. Запасовими членами обрано пп. Опанаса Мишустина та Олександра Палісвця. До Ревізійної Комісії ввійшли: пп. Іван Мишустин, Карпо Батрак та пані Цвітана Мишустина.

Збори відбувалися хоч і в напруженій, але в діловій атмосфері, під головуванням пп. А. Тимофіюка та Миколи Тарабана. Секретарями були пп. Колесник та Огієнко.

До важніших постанов зборів належать: 1) завішення старої Управи в урядованні; 2) усунен-

ня з почесного головування в Громаді п. Мих. Паращука та проголошення почесними членами пані Лідії Шишманової-Драгоманової, проф. Михайла Арнаудова, ректора софійського університету, та письменника Стиліяна Чилінгірова; 3) скасування всіх постанов Громади що-до взаємовідносин Громади до Союзу Українських Організацій в Болгарії, членом якого Українська Громада в Болгарії вважає себе й надалі; 4) доручення новообраній Управі за допомогою Союзу Українських Організацій в Болгарії влаштувати для дітей різдвяну ялинку та подбати про влаштування в найближчому часі вечірки; 5) доручення Управі привітати з нагоди загальних зборів Голову Директорії та Головного Отамана Андрія Лівичького та уряд Української Народньої Республіки та побажати їм успіху в руководстві боротьбою за незалежність України.

Не можна тако-ж не відмітити прикрого інцидента, що стався на зборах. При відкритті зборів п. Г. Крупицький, тоді ше голова Громади, разом із п. М. Паращуком просили присутнього на зборах представника болгарської влади — поліціанта в уніформі — вивести із салі зборів пп. Я. Малинівського, О. Романюка та інших, присутність яких на зборах для них була небажаною. Пп. Малинівський, Романюк та Іванюк, не бажаючи входити в конфлікт з представником поліції, самі залишили тимчасово зібрання, яке скоро добилось сатисфакції для них, проголосивши їх дійсними членами Громади.

Бурхливою овацією стріли збори появу на салі вдруге п. Малинівського. Збори, що були зібрані старою Управою, на вимогу четвертини членів Громади, попросили Управу дати звіт із своєї діяльності. Одначе пп. Крупицький і Колесник дати звіт одмовилися й залишили збори, забравши із собою все діловодство Управи, та заявивши, що до звіту вони не приготувалися. За ними збори залишили ше 7 «опозиціонерів», в тім числі пані

П. Паращукова та М. Крупицька. Більшість, в кількості 23 чоловік, продовжувала наради, які й закінчилися прийняттям зазначених вище постанов.

Г. О.
— З життя Союзу Українських Організацій в Болгарії. 19 січня с. р., заходами С. У. О. та Української Громади в Болгарії, в Софії влаштовано було ялинку для українських дітей.

Ялинка відбулася з успіхом, хоч свої таки земляки старалися робити й перешкоди.

Але завдяки старанням управ зацікавлених організацій та за чинною допомогою паній Надії Майстренкової та Цвітани Мишустинної, ялинку все-ж із честю вдалося відбутти в салі «Слов'янського Дружества», при численній участі українського та болгарського громадянства.

Задоволені ялинкою не лише 45 дітей, що одержали по два дарунки, а й дорослі та батьки. Від ялинки залишилося 55 левів чистого прибутку, так що мала ялинка не тільки моральний, а й матеріальний успіх.

Гарне вражіння викликали декламації дітей та сценичні образи Глібова «Вовк і ягня» та «Горлиця й горобець» — у бездоганному виконанні Титяни Маринчиної, Валі Рибалкової та Ганни Власюківни. До кращих декламаторок слід зарахувати Іванку Петрову і Дмитрану, болгарок, що гарно, українською мовою, виглосили уривки з творів Шевченка: «Гамалія» та «Іван Підкова».

Усім жертводавцям, учасникам і тим, хто допоміг своєю працею для наших найменших, управи Української Громади в Болгарії і Союзу Українських Організацій висловлюють ширу подяку.

М а л и н і в с ь к и й .

Бібліографія.

— Professeur Pierre Moriak, doyen de la Faculté de Médecine de Bordeaux. — Croisière

en URSS ou la joie du retour. Les premiers resultats de la reconnaissance des Soviets. Bulletin de la S. E. P. E. S. (Societe d'Etudes Politiques, Economiques et Sociales). Paris. 24 стор. in 16. Ціна 2 фр. Автор оповідає в брошурі про свої враження від подорожі минулого літа на Україну й на Кавказ під егідою «Інтуриста».

Це оповідання цікаве як і по формі, так і своїм змістом. Про «досягнення» совітські автор оповідає так. Питається він, як стоїть в ССРСР медицина? — і відповідає: «модернізм совітської медицини нагадує 1900 рік». Як живе в дійсності совітський робітник? — «Так, що велосипед являється для нього предметом великої розкоші». Чи є нарід у ССРСР суб'єктом прав? — Є він лише «інструментом для експерименту». Чи можуть чужинці мати вільний контакт із совітськими підданими? — «Туристи не можуть мати контакту з народом». Яка тому причина? — «Поліція, поліція всюди...»

Оповідуючи про те, що більшевики туристам показують, автор говорить, що це «псування пороку в очі».

Побіжно автор оповідає тако-ж про те, як у совітських портах більшевики завжди намагають-

ся розагітувати нижчий корабельний персонал.

Книжечка проф. Моріяка невеличка, але дуже корисна для висвітлення правдивого стану річей в ССРСР.

І. З а т а ш а н с ь к и й

Звіт з ялинки, влаштованої Українською Дитячою Школою в Парижі 29 грудня 1935 року.

Гроші на влаштування ялинки були зібрані по підписних листах, всього 840 фр.

В и т р а ч е н о :

	франків
Ялинка	40.—
Прикраси на ялинку	39.75
Дід-Мороз	15.—
Звізда	17.20
Подарунки для дітей	365.40
Салля, освітлення, конс'єрж	170.—
Переїзди, поштові видатки	103.45
Їжа: ковбаса, масло, хліб (полуднування для дітей)	34.20
Мисочки, мішечки для гостинців і т. п.	29.30

Р а з о м 814.30
 Прибуток 840.—
 Видаток 814 фр. 30 с.

Лишок 25 фр. 70 с.
 поступив до каси Української Дитячої Школи в Парижі.

На Шевченкові дні олівці :

пофарбовані жовтим і блакитним кольором із написом: «І чужому на-учайтесь, і свого не цурайтесь». Купувати й замовляти в

Українській Бібліотеці ім. С. Петлюри в Парижі

41, rue de La Tour d'Auverne, Paris 9.

Ціна штуки — 1 фр., 12 штук — 10 фр. без пересилки.

Редакція і адміністрація: 42, rue Denfert-Rochereau, Paris-V
Tél. Danton 80-03.

Для переказів у Франції: «Le Trident», chéque postal 898.50, Paris.
 Редагус — Комітет. Адміністратор : Іл. Косенко

Le Gérant : M-me Perdrizet.

Imp. de Navarre, 5, rue des Gobelins, Paris XIII*